

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 13P/219/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115222615
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Bezáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2015:4115222615.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred samosudkyňou Mgr. Zuzanou Bezákovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú B. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky W. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., P. 73 a otca K. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX, zastúpeného JUDr. Milanom Kukučkom, advokátom so sídlom Nitra, Farská 34, o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ - otec maloletého dieťaťa sa svojím návrhom zo dňa 22.07.2015, doručeným na Okresný súd Nitra dňa 22.07.2015 domáhal zmeny rozsudku Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/387/2010-30 tak, že súd zníži jeho vyživovaciu povinnosť k maloletej B. V. zo sumy 60 eur mesačne na sumu vo výške 30% zo sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrené dieťa. V návrhu uviedol, že dôvodom pre ktorý podáva návrh na zníženie výživného je skutočnosť, že aj keď v roku 2010 bolo upravené výživné vzhľadom k pribudnutiu vyživovacej povinnosti k maloletému K. X., v čase podania tohto návrhu sa zmena pomerov spôsobená narodením dieťaťa neprejavila natoľko, aby odôvodnila zníženie výživného na maloletú B. na zákonné minimum. V súčasnosti nie je naďalej v schopnostiach a možnostiach otca platiť 60 eur mesačne. Otec dieťaťa je nezamestnaný, zo zdravotných dôvodov nie je schopný vykonávať ani aktivačné práce. Nemá žiadny príjem. Jeho manželka poberá pomoc v hmotnej núdzi spolu s ostatnými členmi domácnosti, ktorými sú otec a ich maloletý syn K.. Otec bol uznaný rozsudkom Okresného súdu Nitra vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy, čo nasvedčuje tomu, že nie je v jeho schopnostiach, možnostiach a majetkových pomeroch platiť súdom určené výživné. Otcovi bola zároveň uložená povinnosť zaplatiť v skúšobnej dobe dlh 1 320 eur. Keďže sa na strane otca zmenili pomery, znížila sa jeho životná úroveň, žiada znížiť jeho vyživovaciu povinnosť na zákonné minimum.

Otec maloletých detí vypočutý ako účastník konania na pojednávaní uviedol, že návrh na zníženie výživného podal z dôvodu, že nemá robotu a z príjmu ktorý majú ako rodina sa nedá platiť výživné 60 eur mesačne. Posledné 4 roky je nezamestnaný, striedavo bol evidovaný na ÚPSVaR ako uchádzač. Naposledy pracoval v roku 2012 v spoločnosti Konštruktér s.r.o., kde zamestnávateľ s ním ukončil pracovný pomer. Potom bol nezamestnaný, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie bol v 05/2014. Myslel si, že aj v súčasnosti je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, teraz sa už nemusí podpisovať na ÚPSVaR. Prácu hľadá sám, naposledy sa bol pýtať v spoločnosti Šuchman s.r.o., Bomif s.r.o. Hľadá si prácu ako murár, resp. pomocné murárske práce, má ukončenú strednú stavebnú školu. Prostredníctvom ÚP si prácu nehľadá. Nemôže vykonávať ani aktivačné práce, predložil súdu potvrdenie o svojom zdravotnom stave z roku 2013, od MUDr. T., že nemôže tieto práce vykonávať. Býva

v spoločnej domácnosti so svojou manželkou o mal. synom K. X. nar. XX.XX.XXXX v rodinnom dome, ktorý patrí svokrovcom. Mesačne hradí elektriку 38 eur a vodu 8 eur. Poberajú dávky hmotnej núdzy ako rodina vo výške 183 eur čo je aj s prídavkami na mal. K.. Iný príjem nemá, nepracuje ani brigádne. Mal by splácať pôžičku spoločnosti Provident, dlh je 200 eur, dohodli sa na 10 eurových splátkach. Vyživovaciu povinnosť k B. si plní od roku 2014 riadne v určenej výške 60 eur. Spláca aj zameškané výživné podľa finančných možností. S dcérou nie je v žiadnom kontakte. Je nemajetný.

Právny zástupca v záverečnom návrhu žiadal súd, aby návrhu otca vyhovel, nakoľko u otca nastala zmena pomerov odôvodňujúca zníženie výživného spočívajúca v zhoršení zdravotného stavu, ktorý bol aj príčinou ukončenia jeho posledného prac. pomeru. Otec bol aj podmienene odsúdený pre prečin zanedbania povinnej výživy a aj skutočnosť, že dlh na výživnom nespláca, preukazuje to, že nie je v jeho možnostiach platiť stanovené výživné. Zmena pomerov nastala aj na strane matky.

Matka maloletých detí vypočítaná ako účastníčka konania na pojednávaní uviedla, že otec si vyživovaciu povinnosť k dcére neplní riadne, nie je pravdou, že by v roku 2014 riadne platil výživné. Nezaplátil ani dlh, ktorý má na výživnom. Neprejavil o dieťa žiaden záujem, nikdy mu v kontakte s dcérou nebránila. V lete 2015 jej poslal výživné 2x po 100 eur, následne si dva mesiace vyživovaciu povinnosť vôbec neplnil a posledný mesiac poslal 30 eur. U nej nastala zmena pomerov v osobnom stave, dňa 30.08.2014 uzatvorila manželstvo s I. W., z manželstva pochádza maloletá T. Q. W., nar. XX.XX.XXXX. S manželom býva v spoločnej domácnosti v podnájme, kde nájomné je s energiami 380 eur. Jedná sa o 2-izbový byt. Nespláca žiadne úvery ani pôžičky. Manžel je zamestnaný s príjmom 380 eur netto, má len 1 vyž. povinnosť. Poberá rodičovský príspevok 203,20 eura mesačne a prídavky na 2 mal. deti 47,04 eura mesačne. Maloletá B. navštevuje 2. ročník ZŠ Cabajská Nitra, s čím súvisia zvýšené výdavky na oblečenie, stravu, školské pomôcky a potreby. Nemá žiadne platené krúžky ani aktivity. Pravidelné mesačne výdavky na lieky nemá, avšak od 09/2015 je skoro každý mesiac chorá, aj teraz má problém s dutinami, má výdavky na antibiotiká a liečbu.

Kolízny opatrovník navrhol návrh otca zamietnuť, s návrhom na zníženie výživného nesúhlasí, nakoľko je podľa jeho názoru neopodstatnený vzhľadom k tomu, že sa otec dobrovoľne vzdal príjmu v spoločnosti Konštruktér s.r.o, je dobrovoľne nezamestnaný, neevidovaný na ÚP, prácu si nehľadá prostredníctvom ÚPSVaR.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom návrhu zo dňa 22.07.2015 a s obsahom nasledujúcich listinných dôkazov:

- rodný list mal. K. X.,
 - sobášny list otca,
 - rozsudok Okresného súdu Nitra 1T/11/2013-85 zo dňa 11.04.2013,
 - správa od MUDr. T.,
 - potvrdenie o návšteve predškolského zariadenia mal. K. X.,
 - správy z ÚPSVaR Nitra,
 - správa Konštruktér s.r.o. zo dňa 08.10.2015
 - správa o zdravotnom stave otca zo dňa 21.10.2015,
 - potvrdenie o prijme matky,
 - potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku,
 - potvrdenie o PnD,
 - sobášny list matky,
 - rodný list mal. T. Q. W.,
 - zmluva o nájme bytu zo dňa 22.09.2015,
 - pripojený spis Okresného súdu Nitra sp.zn.24P/387/2010
- a zistil tento skutkový a právny stav:

Rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 24P/387/2010-30 zo dňa 02.06.2011 bola znížená vyživovacia povinnosť otca na maloletú B. V., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 80 eur mesačne na sumu 60 eur mesačne od 01.06.2011. V tom čase bol otec nezamestnaný, nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, k 30.11.2010 zaniklo jeho živnostenské oprávnenie s predmetom podnikania prípravné práce k realizácií stavby. Otec bol ženatý so Z. rod. W., s ktorou uzatvoril manželstva dňa 31.08.2010. Z ich manželstva pochádza maloletý K. X., nar. XX.XX.XXXX. Otec uviedol, že živnosť ukončil z dôvodu nedostatku práce, neplatil odvody do poisťovni. Prácu si hľadal sám, brigádne zarobil cca 100 eur mesačne. Manželka bola na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok a prídavky na dieťaťa spolu 212 eur mesačne. Vyživovaciu povinnosť si neplnil od 06/2010, s dcérou sa nestretával. Matka bola v tom čase nezamestnaná, s maloletou bola na predĺženej rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok a prídavky na dieťa 212 eur. Bývala v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi.

Rozsudkom Okresného súdu Nitra, č. k. 1T/11/2013-85 zo dňa 11.04.2013 bol otec uznaný vinným pre prečin zanedbania povinnej výživy a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov, ktorý výkon trestu mu súd podmienienečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 30 mesiacov. Zároveň určil, že otec je povinný v skúšobnej dobe zaplatiť dlh na výživnom vo výške 1 320 eur. Otec sa na toto pojednávanie nedostavil, súd prejednal vec v jeho neprítomnosti.

V súčasnosti je otec nezamestnaný, nie je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Naposledy bol evidovaný od 01/2013 do 05/2014. Z evidencie uchádzačov o zamestnanie bol vyradený z dôvodu nespolupráce s úradom tým, že sa nedostavil na úrade, alebo miesto určené úradom bez vážnych dôvodov a svoje konanie neospravedlnil. Posledným zamestnávateľom otca bola spoločnosť Konštruktér s.r.o., v ktorej bol zamestnaný od 18.01.2012 do 30.09.2012, čistá mzda, ktorú za toto obdobie otec poberal bola 1.087,69 eura, stravné 845,97 eura a náhrada príjmu 221,39 eura. Otec bol práceneschopný od 16.5.2012 do 08.06.2012 a od 12.06.2012 do 14.09.2012. Priemerný mesačný príjem za odpracované mesiace (5 mesiacov) bol 429,21 eura netto. Pracovný pomer bol ukončený zo strany zamestnávateľa za porušenie pracovnej disciplíny z dôvodu, že po ukončení práceneschopnosti, ktorú zamestnávateľovi nepreukázal, otec do práce nenastúpil. Býva v spoločnej domácnosti so svojou manželkou a maloletým synom K. X., nar. XX.XX.XXXX v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve rodičov manželky. Výdavky na bývanie predstavujú mesačne: 38 eur elektrina a 8 eur voda. Manželka otca Z. X. poberá spolu s posudzovanými osobami- manželom a synom K. dávky v hmotnej núdzi 183 eur mesačne, spolu aj s prídavkami na maloletého dieťa. Maloletý K. od 09/2015 navštevuje predškolské zariadenie, materskú škôlku v Svätoplukove. Otec v súčasnosti nepracuje ani brigádne. Mesačne spláca pôžičku spoločnosti Provident vo výške 200 eur, v 10 eurových mesačných splátkach. S dcérou nie je v žiadnom kontakte, nestretávajú sa. Podľa správy úradu práce sociálnych vecí a rodiny Nitra v roku 2014 v prvom polroku boli evidované voľné pracovné miesta pre stavebné profesie vo viacerých obchodných spoločnostiach pre profesie zatepľovač, murár, pomocný stavebný robotník, kopáč a pod. Podľa správy MUDr. Q. T., všeobecnej lekárky otca, je otec opakovane liečený pre chronickú bolesť hlavy typu migrény a kongestívnu antrumgastrophatiu s tým, že bol zradený do verejnoprospešných prác, opakovane prišiel do ambulancie s bolesťami hlavy alebo žalúdka a bol odoslaný na vyšetrenie. Posledná návšteva bola dňa 18.09.2015 pre bolesti hlavy. Otec môže byť zaradený do verejnoprospešných prác, ak sa zdravotné problémy opäť vyskytnú (dočasná PN), môže byť z verejnoprospešných prác vyradený.

Matka maloletej uzavrela dňa 30.08.2014 manželstvo s I. W.. Z ich manželstva pochádza maloletá T. Q. W., nar. XX.XX.XXXX. Spolu s manželom a maloletou T. Q. a maloletou B. V. žijú v podnájme, kde mesačné nájomné aj s energiami je 380 eur. Manžel matky je zamestnaný s príjmom 380 eur netto. Matka poberá rodičovský príspevok 203,20 eura mesačne a prídavky na dve maloleté deti vo výške 47,04 eura mesačne. Nespláca žiadne pôžičky ani úvery. Maloletá B. navštevuje 2. ročník ZŠ Cabajská Nitra, nemá žiadne platené krúžky ani aktivity. Otec si vyživovaciu povinnosť neplní k dcére riadne. V lete 2015 zaplatil výživné dvakrát po 100 eur a v 11/2015 30 eur. Nezaplatil ani dlh na výživnom 1 320 eur.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine (zák. č. 36/2005 Z. z.), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne sú aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh otca na zníženie výživného bol podaný nedôvodne. Súd s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine môže meniť súdne rozhodnutia o výživnom resp. môže aj znížiť vyživovaciu povinnosť rodiča, ak nastane zmena pomerov či už na strane dieťaťa alebo na strane povinnej osoby platiť výživné, v tomto prípade otca maloletého dieťaťa.

Otec podal návrh na zníženie výživného z dôvodu, že sa podstatne zmenili jeho schopnosti a možnosti prispievať na výživu dieťaťa. Tvrdil, že je nezamestnaný, bez príjmu, zo zdravotných dôvodov nemôže vykonávať ani aktivačné práce a zmena počtu jeho vyživovacích povinností, zmena pomerov spôsobená narodením dieťaťa sa u neho prejavila až v súčasnosti výraznejšie ako narodením dieťaťa. Súd preto v tomto konaní skúmal dôvody, pre ktoré zostal otec bez príjmu. V čase poslednej úpravy výživného bol otec nezamestnaný, nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, mal len príjem z brigádnej činnosti. Pri znížení jeho vyživovacej povinnosti súd zohľadnil aj skutočnosť, že mu pribudla vyživovacia povinnosť k synovi K. X.. Ani v tom čase si otec vyživovaciu povinnosť k dcére B. V. riadne neplnil. Následne sa otec v r. 2012 zamestnal, u posledného zamestnávateľa, u ktorého bol otec zamestnaný do 30.09.2012, mal príjem pred ukončením pracovného pomeru 429,21 eura mesačne netto - mzda aj vyplatené stravné. Zamestnávateľ s otcom maloletej ukončil pracovný pomer za porušenie pracovnej disciplíny. S poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, súd preto vychádzal pri posudzovaní možnosti a schopnosti otca prispievať na výživu maloletej z príjmu, ktorý dosahoval pred ukončením pracovného pomeru, nakoľko v dôsledku nezodpovedného otcovho správania a porušenia jeho pracovných povinností prišiel o príjem. Z uvedeného príjmu mohol otec prispievať na výživu maloletej bez toho, aby bola ohrozená jeho životná úroveň a mohli byť zabezpečené aj potreby maloletého syna K.. Otec dosahoval vyšší príjem ako v čase poslednej úpravy výživného. Otec tvrdil, že zo zdravotných dôvodov sa nemôže zapojiť ani do aktivačných prác. Podľa správy jeho ošetrojúcej lekárky je otec v súčasnosti spôsobilý vykonávať aktivačné práce. Zdravotné problémy otca- bolesti hlavy a problémy so žalúdkom nie sú podľa zistených skutočností dôvodom na jeho nezariadenia sa do pracovného procesu- otec nemá zníženú mieru pracovnej schopnosti. Otec sám vo svojej výpovedi potvrdil, že má záujem si prácu nájsť a aj si ju hľadá. Súd preto návrh právneho zástupcu na doplnenie dokazovania o vyjadrenie odborného lekára- špecialistu ohľadom aktuálneho zdravotného stavu otca zamietol. Ak by mal otec záujme reálne sa zapojiť do pracovného procesu, zamestnať sa, evidoval by sa ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce, tak ako to urobil opakovaním aj v minulosti. V čase, keď otec zostal nezamestnaným, boli na úrade práce voľné pracovné miesta na pracovnej pozícii murár prípadne iné stavebné práce, ku ktorým má otec potrebnú kvalifikáciu. Otec však bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie pre nespoluprácu v r. 2014 a odvtedy sa nezaevidoval ako uchádzač o zamestnanie. Súd vyhodnotil túto skutočnosť ako nezáujem otca o aktívne hľadanie si práce, nezáujem zamestnať sa, napriek skutočnosti, že má dve vyživovacie povinnosti a bol aj odsúdený pre neplnenie si tejto povinnosti. Súd konštatuje, že na strane otca nenastala taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky výživného vo vzťahu k maloletej B. V.. U matky maloletej nastala podstatná zmena pomerov v osobnom stave, matky sa vydala a pribudla jej ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu. Vzhľadom k tomu, že je na rodičovskej dovolenke, jej príjem je takmer totožný z príjmom v r. 2011.

Súd zároveň poukazuje na zmenu pomerov na strane maloletej B. V., ktorá je o štyri rokov staršia, s pribúdajúcim vekom dieťaťa súvisia zvýšené výdavky na zabezpečenie nielen jej základných potrieb ako je strava, ošatenie, hygienické potreby, školské potreby a pomôcky, pretože dieťa je už školopovinné, ale aj ostatných potrieb súvisiacich s vekom dieťaťa, s jeho sociálnym vývojom. Tieto skutočnosti skôr svedčia o potrebe prispievať na výživu dieťaťa vo vyššie výške.

Súd po zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie vyživovacej povinnosti otca a preto návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže išlo o konanie, ktoré súd mohol začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre .

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.